

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи

**ПРИКЛАДНІ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ**

**Програма та навчально-методичні матеріали до
курсу**

Харків, ХДАК, 2022

УДК 316.4 (073)
П 75

Друкується за рішенням ради факультету соціальних комунікацій та музейно-туристичної діяльності
(протокол № ___ від «___» _____ 2022 р.)

Рекомендовано кафедрою ІнфоБАС
(протокол № 9 від «10» січня 2022 р.)

Рецензенти:

Укладач:
Коханова Ірина Олександрівна

Прикладні соціально-комунікаційні технології : програма та навчально-методичні матеріали для магістрів 1 курсу спец. 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», освітня програма «Інформаційно-документна та бібліотечна діяльність» факультету соціальних комунікацій та музейно-туристичної діяльності / Харків. держ. академія культури ; уклад. І.О. Коханова. Харків : ХДАК, 2022. 34 с.

Навчальний курс «Прикладні соціально-комунікативні технології» забезпечує теоретичну підготовку здобувачів вищої освіти другого рівня з питань технологізації людської діяльності. Сприяє усвідомленню сутності соціальних технологій та формуванню у магістрів наукового світогляду.

УДК316.4 (073)

© Харківська державна академія культури, 2022 р.
© І.О. Коханова, 2022 р.

**Програма навчальної дисципліни
«Креативне мислення у режисерській арт-практиці»**

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 02 Культура і мистецтво		
	Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»		
Загальна кількість годин – 120	Освітня програма «Інформаційно-документна та бібліотечна дільність»	Рік підготовки:	
		1-й	–
		Семестр	
		1-й	–
		Лекції	
		18 год.	10 год.
		Семінарські	
		12 год.	4 год.
		Практичні	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	110 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 40 самостійної роботи студента – 80	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 40/80

для заочної форми навчання – 16/110

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – ознайомити здобувачів освіти другого рівня із теоретичними та методологічними основами, складовими та структурою соціально-комунікаційних технологій. Висвітлити сутність освітніх, управлінських, політичних, антикризових, технологій, технологій соціального прогнозування та формування людського капіталу тощо. Окреслити напрями їх розвитку в умовах інформаційного суспільства.

Завдання навчальної дисципліни:

- розглянути терміносистему соціально-комунікаційних технологій;
- розкрити сутність, види, завдання і функції соціально-комунікаційних технологій у суспільстві;
- висвітлити основні напрями розвитку теорії соціально-комунікаційних технологій;
- поінформувати про сутність основних концепцій теорії соціально-комунікаційних технологій;
- розширити уявлення здобувачів освіти про види та рівні соціально-комунікаційної діяльності;
- розглянути особливості основних видів соціально-комунікаційних технологій, проаналізувати їх сучасний стан;
- проаналізувати технологічні аспекти документно-інформаційних систем;
- обґрунтувати технологічні засади трансформації інформаційних підсистем суспільства;
- окреслити особливості глобальної технологізації суспільних систем;
- поглибити знання про традиційні та інноваційні соціально-комунікаційні технології;
- розкрити специфіку технологій соціального прогнозування, соціальної адаптації, розвитку творчого потенціалу особистості.

Серед **загальних компетентностей**, які формуються в процесі вивчення навчальної дисципліни:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність алгоритмізувати та оптимізувати людську діяльність;
- здатність аналітично мислити;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність ефективно працювати;
- здатність формувати власний людський капітал;

Фахові компетентності:

- здатність визначати тенденції розвитку соціально-комунікаційних технологій та шляхів їх застосування в інформаційному суспільстві;
- здатність впроваджувати раціональні форми організації технологічних процесів;
- здатність використання елементів моделювання соціальних об'єктів, явищ і процесів;
- здатність застосовувати інноваційні технології у професійній діяльності;
- здатність розробляти шляхи подолання суспільних проблем за рахунок використання теоретичних засад антикризових технологій
- здатність до генерування нових ідей та креативності в сфері освіти, науки та інформаційної діяльності ;

Програмні результати навчання:

- визначати сутність та функції соціальних технологій;
- самостійно орієнтуватись у видах соціальних технологій та технологічних процесах;
- вирішувати питання раціонального застосування соціально-комунікаційних технологій;

- орієнтуватися в літературі з соціально-комунікаційної проблематики й користуватися спеціальною термінологією.

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: соціальні комунікації, соціальна інформатика, соціологія, політологія, педагогіка, філософія, інформаційні технології, інформаційний менеджмент.

Очікувані результати навчання: спроможність здобувача другого рівня вищої освіти вільно орієнтуватися у питаннях технологізації та алгоритмізації людської діяльності; визначати мету, зміст, методи, форми, засоби соціальних технологій.

Критерії оцінювання результатів навчання: досягнення мінімальних та максимальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Зокрема, вільно теоретично аргументувати можливості та межі технологізації суспільства. Визначати оптимальні види соціальних технологій; вільно володіти термінологією; оперувати знаннями традиційних та інноваційних технологій в освіті, управлінні, політиці, економіці, соціальному прогнозуванні, формуванні іміджу організації тощо.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання є:

- відповіді на семінарських заняттях;
- реферати, есе;
- виконання практичних завдань;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

3. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	Усьо- го	У тому числі				Усьо- го	у тому числі			
		л	сем	пр	сам. р		л	с е м	пр	сам
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
РОЗДІЛ 1. СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ										
Тема 1. Визначення сутності соціально-комунікаційних технологій		1					1			
Тема 2. Концептуальна еволюція теорії соціально-комунікаційних технологій		1					1			
Тема 3. Технологічні аспекти соціальної модернізації документно-інформаційних систем		1	2		10				1	
Разом за розділом 1	15	3	2		10					
РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОГНІТИВНИХ ПРОЦЕСІВ										
Тема 4. Освітні технології	14	2	2		10		1			
Тема 5. Політичні та виборчі технології	16	2		6	8		1			
Тема 6. Інформаційні технології	8	2			6				1	
Тема 7. Інформаційні війни і проблема їх технологізації	6	1	1		4			1		
Тема 8. Антикризові технології	8	1	1		6			1		

Разом за розділом 2	52	8	4	6	34					
РОЗДІЛ 3. ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ										
Тема 9. Технологічні процеси в трудовій діяльності		1								
Тема 10. Технології формування людського капіталу		2	2		12			1		
Тема 11. Управлінські технології		2	2	4	12			1		
Тема 12. Технології соціального прогнозування		1	2							
Тема 13. Технології формування іміджу організації		1			12					
Разом за розділом 3	53	7	6	4	36					
Усього:	120	18	12	10	80	10	4	4	2	

ЗМІСТ КУРСУ

4. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 3 розділів, які містять 13 тем, зв'язаних між собою загальною логікою викладення матеріалу.

РОЗДІЛ 1. СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Тема 1. Визначення сутності соціально-комунікаційних технологій

Соціально-комунікаційні технології як умова сталого розвитку суспільства й об'єкт досліджень соціальних комунікацій. Основи теорії соціально-комунікаційних технологій. Фактори технологізації сучасного соціуму.

Визначення сутності соціально-комунікаційних технологій. Умови технологізації процесів. Сутнісно-змістовні аспекти соціально-комунікаційних технологій. Класифікація СКТ. Основні властивості і функції соціально-комунікаційних технологій.

Технології розвитку соціальних систем. Технології глобальної екології. Технології особистісного розвитку.

Тема 2. Концептуальна еволюція теорії соціально-комунікаційних технологій

Становлення наукових засад соціально-технологічної діяльності. Причини соціальних змін: Г. Спенсер, Р. Бокль, Т. Мальтус, Ф. Ніцше, М. Вебер, Р. Мертон. Методи соціоінженерної діяльності. Праксеологія як галузь наукових знань (С.Лем, К. Поппер, А. Тоффлер, Н. Стефанов). Концепції антропоцентризму, соціоцентризму, інтегративний напрям. Людина, особистість, соціальна група, держава, соціальний простір як об'єкт; можливості і якість соціальної технологізації суспільної діяльності як предмет теорії соціально-комунікаційних технологій. Явище соціальної інженерії (Г. Почепцов, О. Холод). Процеси й моделі соціальної інженерії.

Тема 3. Технологічні аспекти соціальної модернізації документно-інформаційних систем

Розвиток інформаційного суспільства і глобальні проблеми сучасної цивілізації. Передумови соціальної модернізації документно-інформаційних систем. Інформаційна інфраструктура суспільства. Формування світового, національного й регіонального інформаційного простору. Характеристика засобів модернізації документно-

інформаційних систем. Технології трансформації документно-інформаційних систем: економічні, соціальні, політичні, культурологічні. Державна та регіональна політика модернізації документно-інформаційних установ суспільства.

РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО_КОГНІТИВНИХ ПРОЦЕСІВ

Тема 4. Освітні технології

Сутність та значення традиційних та інноваційних освітніх технологій. Співвідношення понять «освітні» та «навчальні» технології. Навчальні технології як комплекс освітніх, педагогічних, виховних технологій. Загальне та відмінне освітніх, педагогічних, виховних технологій. Форми, методи, способи, прийоми навчання, виховні засоби. Ідея повної керованості учбово-виховним процесом, його проектування і можливість аналізу шляхом поетапного відтворення. Складові освітніх технологій: діагностування; цілепокладання; проектування; конструювання; організаційно-діяльнісний компонент; контрольно - управлінський компонент.

Тема 5. Політичні та виборчі технології

Політичні технології як сукупність методів і систем послідовних дій, спрямованих на досягнення необхідного політичного результату.

Сутність та значення політичного менеджменту. Система заходів щодо управління політичними процесами. Політичний менеджмент як наука і мистецтво аналізу тенденцій політичного розвитку, передбачення його наслідків,

вироблення рекомендацій для політичного керівництва та забезпечення реалізації в політичній практиці.

Значення виборчих технологій. Алгоритм проведення виборчої кампанії. Система запланованих та спонтанно використовуваних заходів, планів, процедур, технічних та інформаційних засобів для забезпечення успішного висунення кандидатів та їх обрання.

Тема 6. Інформаційні технології

Сутність та значення інформаційних технологій в сучасному світі. ІТ як система методів, процесів та способів використання обчислювальної техніки і систем зв'язку для створення, збору, передачі, пошуку, оброблення та поширення інформації з метою ефективної організації діяльності людей.

Поняття «інформація» та «інформаційний ресурс». Властивості та ознаки інформаційних ресурсів. Поняття «інформаційна технологія». Взаємозв'язок інформаційних ресурсів та інформаційних технологій.

Переробка інформації на базі комп'ютерних обчислювальних систем.

Виникнення інформаційних технологій як наслідок технологізації суспільства та окремих соціальних процесів.

Тема 7. Інформаційні війни і проблема їх технологізації

Стратегічне інформаційне протистояння. Визначення інформаційної війни як технології використання і управління інформацією з метою набуття конкурентних переваг над супротивником. Завдання і мета інформаційної війни. Форми сучасних інформаційних війн. Методи і засоби ведення інформаційних війн. Інформаційна зброя. Інформаційні операції.

Кібервійна, психологічна війна, радіоелектронна боротьба, мережева війна.

Тема 8. Технології соціального прогнозування

Термін «соціальне прогнозування». Соціальне прогнозування як форма конкретизації передбачення в соціальній сфері. Зв'язок з соціальним плануванням, програмуванням, проектуванням і управлінням. Короткострокове й довгострокове прогнозування. Класифікація основних видів прогнозів та їх характеристика. Методи соціального прогнозування: екстраполяція, експертиза, моделювання. Інтуїтивні і формалізовані методи. Технологізація соціального прогнозування як послідовна і поетапна дослідницька діяльність, спрямована на формування моделі можливого або бажаного майбутнього і методів його досягнення.

РОЗДІЛ 3. ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИМИ УСТАНОВАМИ СУСПІЛЬСТВА

Тема 9. Технологічні процеси в трудовій діяльності

Мотивація трудової діяльності. Рівні задоволення потреб. Основні теорії мотивації. Теорія мотивації А. Маслоу. Теорія двох факторів по Ф. Герцбергу. Теорія мотивації Д. Макклеланда. Технології покращення системи організації праці і управління. Матеріальні, нематеріальні стимули праці. Командна праця. Поняття команди, її ознаки і особливості. Технологія формування команди. Критерії ефективності команди.

Тема 10. Технології формування людського капіталу

Сутність поняття «людський капітал». Освіта як найперша ланка формування людського капіталу. Самоосвіта, саморозвиток, здоровий спосіб життя як важливі складові людського капіталу. Внутрішні та зовнішні чинники впливу на формування людського капіталу. Складові трудової діяльності людини: регламентована праця, інноваційна праця та духовна праця як джерела формування національного людського капіталу та добробуту держави.

Глобалізація як чинник мобільності людського капіталу.

Технології підвищення кваліфікації персоналу та технології управління кар'єрою. Метод SMART – технологія формулювання мети. Типи кар'єри: внутрішньо організаційна, між організаційна; вертикальна-горизонтальна. Життєвий цикл кар'єри.

Тема 11. Управлінські технології

Визначення управлінських технологій. Становлення та розвиток технологій управління. Загальна класифікація управлінських технологій. Технології прийняття рішень, технології проектування, технології управлінського контролінгу. Класифікація стилів керівництва. Технології авторитарного, демократичного і ліберального управління. Тенденції розвитку технологій сучасного менеджменту.

Тема 12. Антикризові технології

Проблеми й кризи в житті суспільства. Сутність проблем і криз. Види криз: економічні, екологічні, політичні, культурні, духовні тощо.

Визначення кризової ситуації. Управління кризовими й проблемними ситуаціями. Технологія управління кризою.

Діяльність спокперсони. Відносини зі ЗМІ. Технологія ефективного реагування на кризу. Засоби забезпечення інформаційної безпеки підприємства. Державна, комерційна таємниці. Конфіденційна інформація. Технології захисту інформації.

Тема 13. Технології формування іміджу організації

Імідж установи як напрям ПР-діяльності. Види іміджу: дзеркальний, поточний, особистісний, корпоративний. Імідж і репутація. Складові іміджу. Елементи фірмового стилю. Фірмовий знак. Дизайн приміщення. Технології формування корпоративної культури: визначення місії установи, базових цінностей; формування стандартів поведінки членів установи; формування традицій; розробка символіки. Принципи формування корпоративної культури.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Завдання до семінарських занять та самостійної роботи студентів

Семінарське заняття № 1. Історія розвитку теорії соціально-комунікаційних технологій

Питання для обговорення:

1) Становлення наукових засад соціально-технологічної діяльності;

2) Причини соціальних змін: Г. Спенсер, Р. Бокль, Т. Мальтус, Ф. Ніцше, М. Вебер, Р. Мертон.

3) Праксеологія як галузь наукових знань (С.Лем, К. Поппер, А. Тоффлер, Н. Стефанов).

4) Явище соціальної інженерії (Г. Почепцов, О. Холод).
Процеси й моделі соціальної інженерії.

Література: [4; 13; 16; 17; 21; 23; 27; 30; 34; 38].

Семінарське заняття № 2. Традиційні та інноваційні освітні технології

Питання для обговорення:

1) Загальне та відмінне освітніх, педагогічних, виховних технологій. Форми, методи, способи, прийоми навчання, виховні засоби.

2) Ідея повної керованості учбово-виховним процесом, його проектування і можливість аналізу шляхом поетапного відтворення. Науково обгрунтовані прийоми і методики досягнення поставленої мети

3) Складові навчальних технологій: діагностування; цілепокладання; проектування; конструювання; організаційно-діяльнісний компонент; контрольно-управлінський компонент;

4) Інновації в освіті

Література: [5; 6; 10; 14-16; 24; 31; 39; 44; 46; 49; 52-54].

Семінарське заняття № 3. Інформаційні війни третього тисячоліття. Антикризові технології

Питання для обговорення:

1) Стратегічне інформаційне протиборство. Визначення інформаційної війни як технології використання і управління інформацією. Завдання і мета інформаційної війни.;

2) Форми сучасних інформаційних війн. Методи і засоби ведення інформаційних війн. Інформаційна зброя. Інформаційні операції.

3) Кібервійна, психологічна війна, радіоелектронна боротьба, мережева війна.

4) Сутність проблем і криз. Визначення кризисної ситуації.

5) Технологія управління кризою. Діяльність спонсорів. Відносини з засобами масової інформації.

6) Технологія ефективного реагування на кризу. Засоби забезпечення інформаційної безпеки підприємства.

7) Державна, комерційна таємниці. Конфіденційна інформація. Технології захисту інформації.

Література: [9; 22; 27; 28; 32; 37; 38].

Семінарське заняття № 4. Особливості технологій формування людського капіталу

Питання для обговорення:

- 1) Сутність теорії людського капіталу
- 2) Види та напрями інвестувань в людський капітал;
- 3) Фази формування людського капіталу
- 4) Об'єкти та сфери формування людського капіталу
- 5) Чинники зменшення та збільшення людського капіталу

Література: [1; 4; 8; 11; 12; 33; 41; 43; 45; 51; 55].

Семінарське заняття № 5. Управлінські технології: традиції та інновації

Питання для обговорення:

- 1) Становлення та розвиток управлінських технологій
- 2) Загальна класифікація управлінських технологій

- 3) Технології прийняття рішень, технології проектування, технології управлінського контролінгу
 - 4) Класифікація стилів керівництва. Технології авторитарного, демократичного і ліберального управління.
 - 5) Тенденції розвитку технологій сучасного менеджменту
- Література:** [8; 23; 26; 29; 42; 47].

Семінарське заняття № 6. Особливості технологій соціального прогнозування

Питання для обговорення:

- 1) Соціальне прогнозування як форма конкретизації передбачення в соціальній сфері. Зв'язок з соціальним плануванням, програмуванням, проектуванням і управлінням.
- 2) Короткострокове й довгострокове прогнозування. Класифікація основних видів прогнозів та їх характеристика.
- 3) Методи соціального прогнозування: екстраполяція, експертиза, моделювання. Інтуїтивні і формалізовані методи.
- 4) Технологізація соціального прогнозування як послідовна і поетапна дослідницька діяльність, спрямована на формування моделі можливого або бажаного майбутнього і методів його досягнення.

Література: [13; 16; 17; 27; 38]

Самостійна робота № 1. Інноваційні технології модернізації документно-інформаційних систем

Мета: проаналізувати стан впровадження інноваційних технологій в інформаційних установах Харкова. Вивчити сайти 5 обраних установ, висновки записати у зошит.

Література: [16; 27; 42].

Самостійна робота № 2. Аналіз видів освітніх технологій

Мета: поглибити знання щодо видів традиційних та інноваційних освітніх технологій. Обрати 2 традиційні та 2 інноваційні методики навчання у загальноосвітній та вищій школі. Окреслити їх сутність у рефераті означеної тематики.

Література: [5; 6; 10; 14-16; 24; 31; 39; 44; 46; 49; 52-54].

Самостійна робота № 3. Аналіз виборчих та політичних технологій

Мета: здійснити порівняльний аналіз виборчих та політичних технологій в Україні та будь-якій країні ЄС, результати аналізу записати у зошит.

Література: [2; 3; 7; 16; 17; 20; 27; 35; 36; 40].

Самостійна робота № 4. Вивчення особливостей застосування ІТ в бібліотеках та архівах

Мета: оволодіти знаннями щодо використання інформаційних технологій в наукових бібліотеках та архівах Харкова. Відвідати будь-яку наукову бібліотеку чи архів м. Харкова, провести інтерв'ю зі співробітниками щодо означеного питання. Результати записати у зошит.

Література:[16; 27; 31].

Самостійна робота № 5. Аналіз методів і засобів ведення інформаційних війн.

Мета: поглибити знання щодо сутності явищ «інформаційна війна», «кібератаки», «інформаційне протиборство», написати реферат на окреслену тему.

Література: [9; 16; 22; 27; 28].

Самостійна робота № 6. Особливості антикризових технологій.

Мета: детально вивчити види криз : економічних, екологічних, політичних, культурних, духовних тощо. Вивчити методи подолання криз в різних державах світу. Матеріал подати у вигляді реферату.

Література: [27; 32; 37; 38].

Самостійна робота № 7. Вивчення аспектів формування людського капіталу

Мета: усвідомити сутність та значення «людського капіталу», зазначити та описати його основні складові в науковому рефераті з даної теми. Додатково у зошит записати складові власного людського капіталу.

Література: [1; 8; 11; 12; 33; 41; 43; 45; 51; 55].

Самостійна робота № 8. Особливості управлінських технологій

Мета: засвоїти різновиди управлінських технологій, вміти характеризувати стилі управління. Проаналізувати стиль управління будь-якої керівної особи за місцем навчання чи роботи. Аргументовані висновки записати у зошит.

Література: [8; 16; 23; 26; 27; 29; 42; 47].

Самостійна робота № 9. Технології формування корпоративної культури.

Мета: засвоїти матеріал щодо іміджу організації, складових фірмового стилю, проаналізувати технології формування корпоративної культури. Розробити фірмовий стиль та іміджеві складові для вигаданої організації.

Література: [16; 26; 27; 28; 42].

6. Форми навчання:

Лекції, семінарські заняття, практичні завдання, самостійна робота.

7. Методи навчання:

Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, творча діяльність, закріплення, перевірка знань, умінь і навичок.

8. Форми поточного та підсумкового контролю

Опитування на семінарах, реферати, презентації, підсумкове тестування.

Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ 1			Розділ 2					Розділ 3					ПК	Усього
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	20	100
5	6	5	6	6	5	8	8	5	8	8	5	5		

Т1, Т2 ... Т13 – теми розділів

Розподіл балів за формами контролю:

- відвідування заняття (пара) — 1;
- відповідь під час семінару – 5;
- усне опитування – 2;
- письмове тестування – 10;
- підготовка та виступ з рефератом – 7.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Залік – від 60 до 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення

Пакет навчально-методичного забезпечення: робоча програма, конспект лекцій, методичні рекомендації до семінарських та практичних занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

10. Контрольні запитання з дисципліни «Прикладні соціально-комунікативні технології»

1. Визначення сутності соціальних технологій
2. Види соціальних технологій
3. Концепції розвитку теорії соціальних технологій
4. Освітні технології: сутність, значення, види
5. Інноваційні технології в освіті
6. Ігрові технології навчання
7. Політичний менеджмент: сутність, значення
8. Політичні технології: види, особливості

9. Вибірчі технології: характеристика
10. Алгоритм виборчої кампанії
11. Соціальне прогнозування: методи, значення
12. Технології формування людського капіталу: сутність значення
13. Цифрова економіка: сутність значення
14. Технологізація суспільства: можливості та межі
15. Праксеологія як наука про ефективність людської діяльності
16. Управлінські технології: особливості
17. Стили управління: характеристика
18. Інформаційні технології: види, сфери застосування
19. Кризи: види, особливості подолання
20. Антикризові та миротворчі технології
21. Технологічні процеси в трудовій діяльності
22. Особливості формування іміджу організації та корпоративної культури
23. Інформаційні війни як руйнівна сила в інформаційному суспільстві
24. Інформаційна безпека держави
25. Інформаційне протиборство. Кібератаки та засоби протистояння їм.

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Азьмук Н. Фактори формування і розвитку інноваційних форм людського капіталу // Україна: аспекти праці. 2014. №3. С.47-51.
2. Балабан Р. В. Теорія виборчої системи. К. : Либідь, 2007. 112с.
3. Бебик В. М. Менеджмент виборчої кампанії: ресурси, технології, маркетинг: навч.- метод. посіб. К. : МАУП, 2001. 214с.
4. Бебик В.М. Соціально-комунікаційна праксеологія: поняття і методологія. Інформація і право. 2011. № 2. С. 53–60
5. Бех І. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-методологічні засади: навч.-метод. посібник. К.: Либідь, 2003. 280 с.
6. Бондар С., Момот Л., Липова Л., Головка М. Перспективні педагогічні технології: навч. посіб. Рівне: Тетіс, 2003. 200 с.
7. Бучин М. А.. Ресурси виборчої кампанії та особливості їх використання в Україні: монографія / Національний ун-т "Львівська політехніка". Л. : ЛІСВ, 2009. 231с.
8. Вишневський О. С. Проблеми стратегічного управління соціально-економічним розвитком України з урахуванням процесів децентралізації // Вісник економічної науки України. 2016. № 1 (30). С. 14–22.
9. Вишняков О. Інформаційна війна з Росією: уроки виживання [Електронний ресурс]. Режим доступу : fakty.ictv.ua/index/readblog/id/1713.
10. Вовк М.П., Ходаківська С.В. Технології навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 2019. Вип. 2 (16). С. 39–48.
11. Володин В. М. Влияние цифровой экономики на трансформацию человеческого капитала [Электронный ресурс]. Режим доступа : https://ecsn.ru/files/pdf/201806/201806_44.pdf
12. Главным персонажем в цифровой экономике остается творческий человек [Электронный ресурс]. Режим доступа : <https://www.eg-online.ru/article/344095/>

13. Головка Н. Ігрові технології як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів // Педагогіка. 2015. №1. С.17
14. Даниленко Л. Інноваційний освітній менеджмент: навч. посібник. К., Главник, 2006. 144 с.
15. Зязюн І.А. Технологізація освіти як історична неперервність. Неперервна професійна освіта : теорія і практика. 2001. Вип. 1. С. 73–85.
16. Катвалюк А. Л. Социальные технологи . Тернополь : Экон. думка, 2001. 284 с.
17. Климанська Л. Д. Соціально-комунікативні технології в політиці: таємниці політичної "кухні". Л. : Видавництво Національного ун-ту "Львівська політехніка", 2007. 332с.
18. Кремень В. Україна у контексті глобалізму. К. : Видав. Центр Друк, 1998. 61 с.
19. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навчальний посібник. 2-е вид. доп. і перероб. Львів: Національний університет "Львівська політехніка", 2003. 352 с.
20. Куліш А., Самолевська Н. Вибори, агітація, медіа: Практичні поради керівникам виборчих штабів. К. : Незадежна громадська PR-мережа України, [2006]. 268с.
21. Любогор О.В. Праксеологический подход к анализу результативности педагогической деятельности : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01. Санкт-Петербург, 2011. 27 с.
22. Маруненко О. Зовнішні і внутрішні інформаційні війни у медійному просторі України // Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації. Український науковий журнал. 2011. № 4. С. 92.
23. Матвієнко В. Я. Соціальні технології . К.: Українські пропілеї, 2001. 446 с.
24. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016 583 с.
25. Назарчук Т. В. Косіюк О. М. Менеджмент організацій : навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 560 с.
26. Осовська Г.В. Основи менеджменту: підручник. Вид. 3-є, перероб. і доп. К.: Кондор, 2008. 664 с.
27. Патрушев В. И. Введение в теорию социальных технологий / В. И. Патрушев. М. : ИКАР, 1998. 200 с.

28. Петрик В. Сутність інформаційної безпеки держави, суспільства та особи [Електронний ресурс]. Режим доступу : www.justinian.com.ua/article.php.

29. Петрович Й. М. Еволюція контролінгу в сучасній теорії та практиці управління вітчизняними підприємствами // Маркетинг і менеджмент інновацій. 2013. № 1. С. 129–137.

30. Поліщук В.А. Праксеологічний підхід як інноваційна основа вдосконалення професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка, соціальна робота. 2014. Вип. 32. С. 148–150.

31. Прокопів Л. Інформаційні технології навчання: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2014. 160с.

32. Рамазанов С.К., Степаненко О.П., Тимашова Л.А. Методи антикризового управління. Монографія. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2004. – 192 с

33. Розвиток люського капіталу на шляху до якісних реформ. Київ :Заповіт, 2018. 368 с.// https://razumkov.org.ua/uploads/article/2018_LUD_KAPITAL.pdf

34. Романишина Л.М. Використання праксеологічного підходу під час професійної підготовки студентів до розв'язування конфліктів. Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2017. № 4. С. 447–451

35. Рубан А. Ефективність виборчих технологій в Україні // Політ. Менеджмент. 2011. №1. С. 103-111.

36. Співак В. І. Правова культура виборів в Україні: Теорія і практика / Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. К. : Юридична думка, 2006. 156с.

37. Сурмин Ю. П. Проблемы кризиса и антикризисных технологий // Грані. 2000. №2. С.94-103.

38. Сурмин Ю.П., Туленков Н. В. Теория социальных технологий : учеб. пособие. К. : МАУП, 2004. 608 с.

39. Терентьева Н.О. Організація навчання у співробітництві. Освітні технології. Організація різнорівневого навчання : навч. посіб., 2010. 59 с.

40. Технології політичної влади : зарубіжний досвід. К.: Вищ. ш., 1994. 263 с.

41. Україна переходить на «цифрову економіку» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2385945-ukraina-perehodit-na-cifrovuekonomiku-so-ce-oznacaie.html>
42. Федулова Л. І. Менеджмент організацій: підруч. Київ: Либідь, 2004. 448 с.
43. Форд М. Пришестя роботів. Техніка і загроза майбутнього безробіття / пер. з англ. В. Горбатько. Наш Формат, 2016. 400 с.
44. Формування технологічної культури майбутнього викладача : монографія. / за ред. О.М. Пехота, І.В. Середа, Н.О. Прасол та ін. Миколаїв : Іліон, 2016. 314 с.
45. Цифрова економіка – майбутнє вже зараз [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://glavnoe.ua/articles/a12171-cifrova-ekonomika-%E2%80%93-majbutne-vzhe-zaraz>
46. Чепіль М., Дудник Н. Педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2012. 224 с.
47. Шиян А. А. Теорія ігор : основи та застосування в економіці та менеджменті : навч. посібник. Вінниця : ВНТУ, 2009. 325 с.
48. Штогрін І. Називай агресію “захистом”: принципи інформаційної війни проти Росії [Електронний ресурс]. Режим доступу : www.radiosvoboda.org/content/article/25293307.html.
49. Щербань П.М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: навч. посіб. К.: Вища шк., 2004 207 с. // [електронний ресурс] /www.twirpx.com .
50. . Що таке інформаційна війна [Електронний ресурс]. Режим доступу : my.elvisti.com/sergandr/iv.html.
51. Як цифрова економіка змінить Україну [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2018/01/16/633057/>
52. Янкович О. Освітні технології у короткому викладі : навч.-метод. посіб. для вчителів, вихователів та студ. пед. закл. Освіти. Тернопіль : Астон, 2013. 159 с.
53. Янкович О., Ю. Беднарек, А. Анджеєвська. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.
54. Янкович О.І. Освітні технології вищої школи України: проблеми та перспективи : монографія /Тернопільський

національний педагогічний університет імені В. Гнатюка, Ін-т педагогіки і психології. Тернопіль, 2010. 208 с.

55. Ястремська О. М. Мотивація креативності новаторів : моногр. Харків: ХНЕУ, 2013. 212 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
4. Інтернет-ресурси :

✓ <http://mtlib.org.ua>

✓ <http://www.tmf-museum.kiev.ua>

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

АДМІНІСТРАТИВНИЙ РЕСУРС – використання органами та посадовими особами органів публічної влади своїх повноважень для досягнення політичних цілей під час виборчої кампанії шляхом порушення норм чинного законодавства.

АЛГОРИТМІЗАЦІЯ ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – послідовність процесів та операцій людської діяльності з метою підвищення її ефективності.

АНТИКРИЗОВІ ТЕХНОЛОГІЇ – це комплекс послідовно здійснюваних заходів попередження, профілактики, подолання кризи, зниження рівня її негативних наслідків.

ВИБОРЧІ ТЕХНОЛОГІЇ – це система заздалегідь продуманих, запланованих, а також спонтанно використовуваних заходів, планів, процедур, технічних та інформаційних засобів для забезпечення успішного висунення кандидатів та їх обрання.

ДИФУЗІЯ – поширення, розтікання, розсіювання, взаємодія.

ЕКСТРАПОЛЯЦІЯ – метод використання та поширення висновків, одержаних на основі досвіду з минулого та проектування його на майбутнє соціальної системи. Метод використовується в соціальному прогнозуванні.

ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

ІМІДЖ ОРГАНІЗАЦІЇ – це образ організації, який існує у свідомості людей..

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА – форма ведення інформаційного протистояння між різними суб'єктами (державами, неурядовими, економічними та іншими структурами), яка передбачає проведення комплексу з нанесення шкоди інформаційній сфері конкуруючої

сторони і захисту власної інформаційної сфери, конкуруючої сторони і захисту власної інформаційної безпеки

ІНФОРМАЦІЙНА ЗБРОЯ – це різновид зброї, головними елементами якої є інформація, інформаційні технології (зокрема технології інформаційного впливу), інформаційні процеси та технічні засоби, що застосовуються в інформаційному протиборстві.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ – це сукупність методів і засобів, що використовуються для збору, зберігання, обробки і поширення інформації.

КІБЕРАТАКА – спроба реалізації кіберзагрози, тобто будь-яких обставин або подій, що можуть бути причиною порушення політики безпеки інформації і/або завдання збитків автоматизованій системі.

КОМПЕТЕНТНІСТЬ – (реалізаційні здатності особи до ефективної діяльності) є динамічним поєднанням знань, розуміння, навичок, умінь, досвіду та здібностей (приймати правильні професійні рішення, прогнозувати результати дій, нести відповідальність тощо), які лежать в основі кваліфікації випускника.

КОМПЕТЕНЦІЇ – знання і розуміння (теоретичне знання академічної галузі, здатність знати й розуміти); знання як діяти (практичне й оперативне застосування знань до конкретних ситуацій); знання як бути (цінності як невід’ємна частина способу сприйняття й життя з іншими в соціальному контексті).

КРИЗА – загострення протиріч у соціально-економічній системі, що загрожує її існуванню в навколишньому середовищі.

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ – це соціально-економічна категорія, похідна від категорій «робоча сила», «трудові ресурси», «трудовий потенціал», «людський фактор». Вона характеризує сукупність сформованих і розвинутих унаслідок інвестицій продуктивних здібностей, особистих рис і мотивацій індивідів, що перебувають у їх власності, використовуються в економічній діяльності, сприяють зростанню продуктивності праці і завдяки цьому впливають на зростання доходів (заробітків) свого власника та національного

доходу.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ – це способи оптимального досягнення мети педагогічного процесу з використанням відповідних методів.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться в університеті через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

ПОЛІТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ – система управління політичними процесами; наука і мистецтво аналізу тенденцій політичного розвитку, передбачення його наслідків, вироблення рекомендацій для політичного керівництва та забезпечення реалізації в політичній практиці.

ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ – це сукупність прийомів, методів, способів, процедур, які використовують суб'єкти політичної діяльності (особистості, політичні і суспільні групи, політичні партії, громадські об'єднання, групи тиску тощо).

ПРАКСЕОЛОГІЯ – галузь досліджень, що вивчає людську діяльність, зокрема в аспекті її ефективності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

СОЦІАЛЬНА СИСТЕМА – цілісне, впорядковане соціальне утворення, єдність взаємопов'язаних інститутів, груп, організацій, спільнот, котрі, взаємодіючи, забезпечують матеріальні та нематеріальні потреби та інтереси людей.

СОЦІАЛЬНА СТРАТИФІКАЦІЯ – це ієрархічно організована структура соціальної нерівності, яка існує в певному суспільстві в

даний історичний проміжок часу.

СОЦІАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ – це специфічна діяльність, пов'язана з науково обґрунтованим визначенням варіантів розвитку нових соціальних процесів та явищ, з подальшою зміною конкретних соціальних інститутів.

СОЦІАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ – сукупність методів вирішення тієї чи іншої соціальної проблеми.

СТИЛЬ УПРАВЛІННЯ – сукупність найбільш характерних і сталих прийомів, що використовуються в процесі управлінської діяльності.

УПРАВЛІНЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ – це певний набір засобів і методів, за допомогою яких здійснюється цілеспрямований управлінський вплив на процес соціальної діяльності для підтримки якісної специфіки, оптимального режиму функціонування й бажаного розвитку.

ФІРМОВИЙ СТИЛЬ – це сукупність художньо-текстових і технічних складових, котрі забезпечують зорову і значеннєву єдність продукції і діяльності фірми, що виходить від її інформації, внутрішнього і зовнішнього оформлення.

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА – економічна діяльність, яка відбувається із застосуванням цифрових і обчислювальних технологій на базі ІТ- інфраструктури та систем зв'язку, пов'язана з електронним бізнесом і електронною комерцією і вироблених ними цифровими товарами і послугами. Розрахунки за послуги і товари цифрової економіки здійснюються найчастіше цифровою валютою (електронними грошима).

ПІДСУМКОВИЙ ТЕСТ

1. Технологізація людської діяльності передбачає, перш за все:

- а) автоматизацію процесів;
- б) алгоритмізацію процесів;
- в) координацію процесів.

2. Предметом соціальної технології є:

- а) трудові ресурси та умови праці;
- б) соціальні конфлікти;
- в) соціальні ситуації та проблеми.

3. Праксеологія – це наука про:

- а) соціальну адаптацію людини у суспільстві;
- б) соціальне значення людської діяльності;
- в) про ефективність людської діяльності.

4. Політичний менеджмент – це:

- а) процеси управління державою;
- б) процеси організації та проведення виборчої кампанії;
- в) система управління політичними процесами.

5. Екстраполяція це метод соціального прогнозування, який передбачає:

- а) моделювання прогнозованих явищ;
- б) поширення висновків, отриманих з попереднього досвіду щодо розвитку суспільства;
- в) опис бажаного стану розвитку суспільства у майбутньому.

6. Людський капітал це:

- а) трудові ресурси держави, люди не пенсійного віку;
- б) доходи кожного власника, що впливають на економічний розвиток держави;
- в) інвестиції у продуктивні здібності та особисті риси індивіда, що впливають на продуктивність праці та економіку держави.

7. Початковою стадією інвестування в людський капітал є:

- а) пропаганда здорового способу життя;
- б) освіта;
- в) самоосвіта.

8. Традиційна технологія навчання є:

- а) авторитарною;
- б) особистісно-орієнтованою;
- в) адаптивною.

9. Традиційне навчання є:

- а) продуктивним;
- б) репродуктивним;
- в) примусовим.

10. Іміджева атрибутика організації це:

- а) бейджі, візитівки, проспекти організації;
- б) назва організації, її логотип, стиль приміщення;
- в) особлива реклама в ЗМІ, спеціальне оформлення веб-сайту організації.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**ПРИКЛАДНІ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ**

**Програма та навчально-методичні матеріали
до курсу**

КОХАНОВА ІРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформаційної,
бібліотечної та архівної справи

Комп'ютерний набір Коханова І.О.

План 2022

Підписано до друку 2022 р. Формат 60x84/16

Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф.

Ум. друк. арк. 1,5. Обл.-вид. арк. 1,46.

Наклад 100 прим. Зам. № _____

Адреса редакції і видавця
ХДАК, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз,4